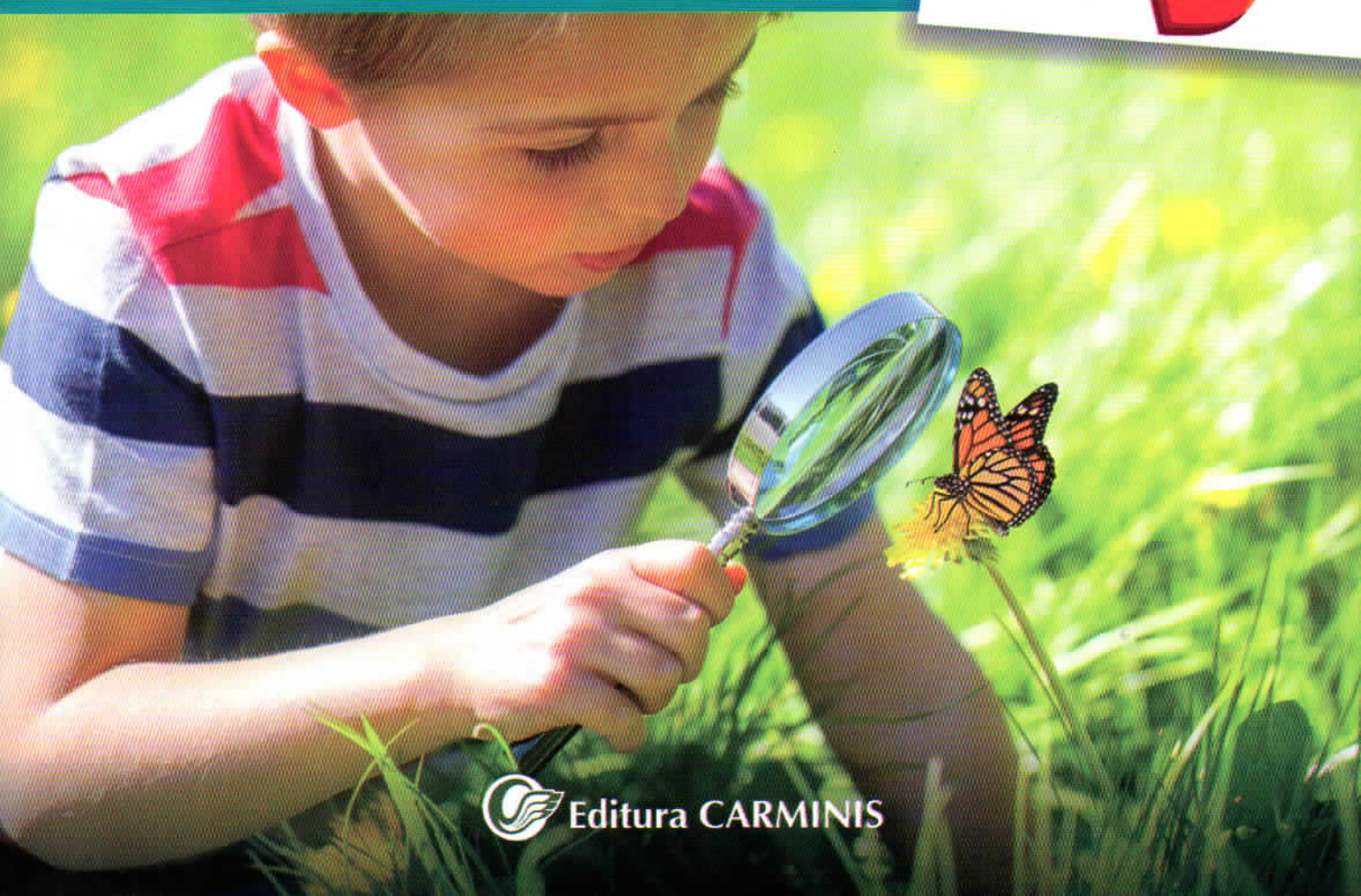

Georgeta Manole-Ștefănescu

ȘTIINȚE ale naturii

auxiliar pentru
toate manualele alternative

clasa a **3**-a

CUPRINS

1. Corpuri	2
2. Stări de agregare (solid, lichid, gazos)	4
3. Metale. Proprietăți. Utilizări	7
4. Magneți. Utilizarea lor	9
5. Mișcare și repaus	10
6. Interacțiunea dintre corpuri. Gravitația, frecarea, electrizarea	12
7. Apă, aer, sol	13
8. Apa. Surse. Utilizări. Mișcarea apei pe Terra	15
9. Transformări ale stărilor de agregare	16
10. Circuitul apei în natură	17
11. Fenomene ale naturii	18
12. Poluarea apei, aerului, solului	19
13. Resurse naturale. Tipuri, utilizări	20
14. Protejarea resurselor naturale	22
15. Mod de viață sănătos	23
16. Plantele – nevoi de bază. Apă, aer, lumină, căldură, creștere și înmulțire	25
17. Reacții ale plantelor la schimbările mediului (lumină, apă, temperatură)	27
18. Animale – nevoi de bază (apă, aer, hrană, creștere, înmulțire)	28
19. Mamifere și păsări	29
20. Pești	30
21. Insecte	31
22. Reptile și amfibieni	32
23. Adaptarea animalelor la schimbările mediului (temperatură, pericol, mișcare, hrană)	33
Evaluare – Corpuri, metale, magneți	34
Evaluare – Pământul – mediu de viață	35
Evaluare – Omul și mediul	36
Evaluare – Plante	37
Evaluare – Animale	38

2. STĂRI DE AGREGARE

SOLID, LICHID, GAZOS

1. Scrie câteva exemple de corpuri:

a) solide:

b) lichide:

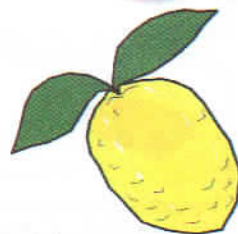
c) gazoase:

2. Ordonează pe coloane următoarele corpuri după starea lor: *frunze, apă, mirosme, fructe, copac, râu, piatră, suc, aer, arome, iarbă, flori, ploaie, lampă, oxigen, văzduh, scară, abur, albină, iepure.*

3. Îndepărtează greșelile strecurate:

- Cola, Sprite, portocală, Fanta, Mirinda, lămâie;
- caiet, penar, stilou, cerneală, creion, ascuțitoare, lac, gumă;
- aburi, fum, nor, gaz lampant, gaz de butelie, aer, spray.

4. Pregătește imaginar o supă/ciorbă. Așază grupat corpurile componente:

Solide

Lichide

Gazoase

5. Grupează în corpuri solide și lichide alimentele care pot compune un mic dejun.

6. Enumeră corpuri care pot să treacă dintr-o stare în alta.

7. Alege!

Gazos înseamnă:

ca apa;

ca balonul;

ca sarea;

ca mierea;

ca aburul;

ca gazul de butelie;

ca oxigenul;

ca fumul.

Lichid înseamnă:

care se rostogolește;

care cade;

care se evaporă;

care curge;

care se prelinge;

care pică.

Solidul:

se vede;

se taie;

se sparge;

se inhalează;

se îmbuteliază în sticle;

se îngerează;

se respiră;

se rupe.

8. Descrie forma următoarelor corpuri. Motivează răspunsul!

minge:

lapte:

fum:

9. Scrie cinci exemple de corpuri solide care pot ține în interiorul lor corpuri lichide și gazoase.

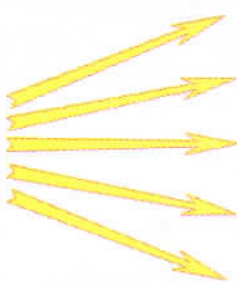

10. Completează cu forma corectă.

Corpurile lichide:

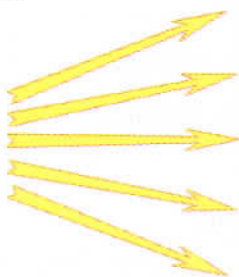
au/n-au

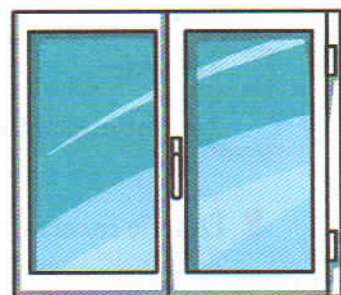
- -
  -
  -
  -
- formă proprie;
– culoare;
– miros;
– dimensiune;
– volum.

Corpurile solide:

sunt/nu sunt

- -
  -
  -
  -
- colorate;
– transparente;
– tari/dure/rezistente;
– mari/mici;
– rotunde/pătrate.

Știi că... ?

Gazul de la butelie este în stare lichidă.

Din 100 de litri de oxigen gazos se obține un litru de oxigen lichid.

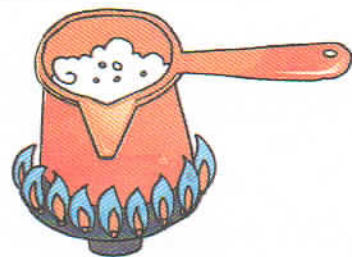
11. Corectează greșelile!

✦ Într-o zi, apa Gazoasă s-a întâlnit cu sarea Lichidă și au format saramura Solidă.

✦ Pentru dulceață, zahărul Lichid, cere ajutor sucului Gazos să intre în jocul „Siropul cel Solid“.

✦ Cafeaua Solidă se topește în clocotul apei Lichide și te îmbie să sorbi noul amestec Gazos.

10. CIRCUITUL APEI ÎN NATURĂ

1. Descoperă stările de agregare ale apei.

2. Precizează importanța apei, aflată în:

☀ stare gazoasă _____

☀ stare solidă _____

3. Explică ce se întâmplă cu apa dintr-o baltă în timpul verii.

4. Completează:

• Drumul continuu al apei în natură se numește _____.

• Ajutată de soare, apa se _____, ajunge în _____

și formează _____.

• Purtați de vânt, norii _____ și formează _____.

• Apa ploii se _____ pe sol formând _____,

_____ și oceane.

• O parte _____ în sol, formează pânza de apă freatică și iese la suprafață sub formă de _____, care vor forma _____, fluvii, mări și oceane. Procesul se reia.

5. Explică afirmația:

„Cantitatea de apă pe Terra nu se modifică niciodată“.

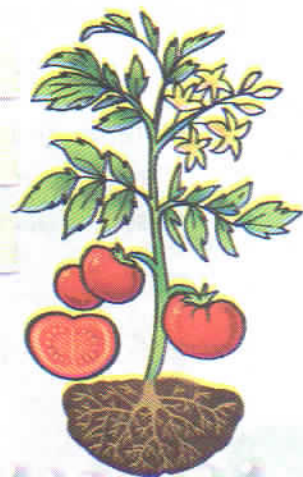
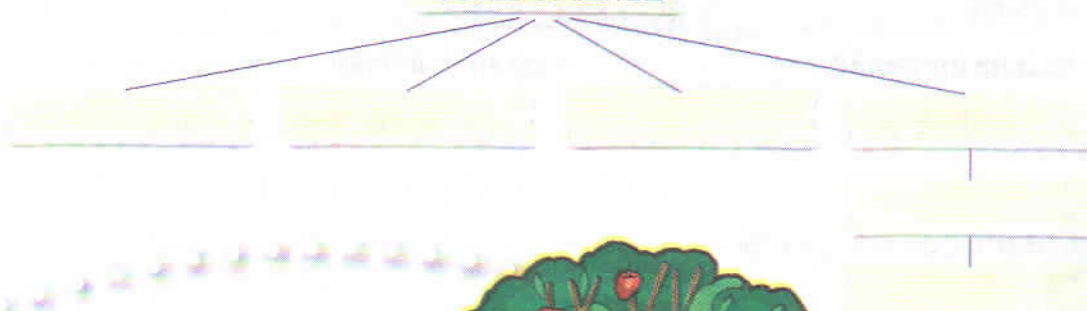

16. PLANTELE - NEVOI DE BAZĂ

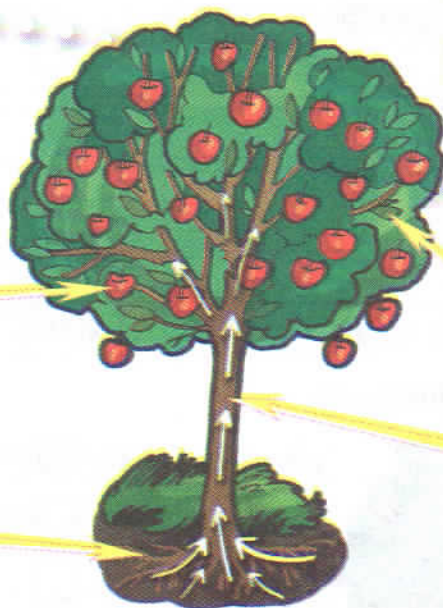
APĂ, AER, LUMINĂ, CĂLDURĂ, CREȘTERE, ÎNMULȚIRE

1. Completează schema scriind părțile componente ale unei plante.

COMPONENTE

2. Scrie cum se numesc părțile componente indicate de săgețile galbene.

3. Argumentează de ce se poate usca o plantă.

---

4. Ce rol are aerul în viața plantelor?

---

5. Completează spațiile libere.

• Rădăcina plantelor are rolul de a _____ și de a _____ din pământ apa și _____.

• Tulpina _____ planta și _____ apa și substanțele hrănitoare spre frunze.

• Frunza pregătește _____ cu ajutorul _____ solare.

• Prin frunză planta _____ și _____.

• Florile polenizate formează _____ care au în interior _____.

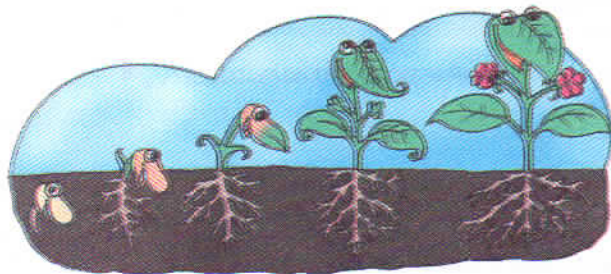
• Plantele se înmulțesc prin _____ și prin organe vegetative: frunze, lăstari, bulbi, butași (tulpini tinere).

• Pentru a crește și a se dezvolta plantele au nevoie de _____, _____, _____, _____, _____.

6. Cine realizează polenizarea florilor?

7. Ordonează etapele de creștere:

plantă germinată

plantă tânără

sămânță

plantă matură

răsad

plantă cu flori și fructe

8. Cum se înmulțește?

grâul

ceapa

laleaua

mușcata

cartoful

violeta de Parma

vița-de-vie

varza

mărul

fasolea

17. REACȚII ALE PLANTELOR

LA SCHIMBĂRILE MEDIULUI (LUMINĂ, APĂ, TEMPERATURĂ)

1. Adevărat (A) sau fals (F)?

- ✗ Lumina, apa, temperatura influențează viața plantelor.
- ✗ Plantele au reacții la schimbări ale mediului.
- ✗ Când este secetă frunzele porumbului se răsucesc.
- ✗ Fără apă plantele nu mor.
- ✗ Nufărul crește la munte, pe stânci.
- ✗ Floarea-soarelui iubește lumina.
- ✗ Regina-noptii se deschide dimineața.
- ✗ Coniferele rămân veșnic verzi.
- ✗ Plantele îngheață din cauza gerului.
- ✗ Iarna copacii hibernează.

2. Scrie câte 3 exemple de plante care iubesc:

- soarele _____
- apa _____
- seceta _____
- umbra _____

3. Completează tabelul:

PLANTA	CAUZĂ	REAȚIE
<i>floarea-soarelui</i>		<i>mișcarea florii</i>
<i>stejar</i>	<i>temperatură scăzută</i>	
<i>legume</i>	<i>lipsă de apă</i>	
<i>mușcate</i>		<i>îngălbenire</i>
<i>regina noptii</i>		<i>închiderea florii</i>
<i>cactus</i>	<i>secetă</i>	
<i>brad</i>		<i>frunze protejate de ceară</i>

4. Dacă temperatura influențează viața plantelor, cum explici faptul că iarna omul consumă legume proaspete?

Știi că... ?

Pe Glob există 20 000 de plante cu proprietăți medicinale sau aromatice. Omul primitiv folosea 10-15 plante, dacii foloseau 40-50 de specii, savanții Antichității 200-300 de buruieni de leac, numărul lor fiind într-o continuă creștere până astăzi.

EVOLUNȚIE

CORPURI, METALE, MAGNETI

1. Completează.

CORPURI →

Stări de agregare

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

2. Completează afirmațiile și alege varianta corectă.

- Cana și cuțitul sunt corpuri _____.
- Solidele *au/nu au* formă și volum propriu.
- Lămâia și oțetul au același _____.
- Ele *au/nu au* aceeași stare de agregare.

- Laptele este un corp _____.
- Lichidele *au/nu au* volum propriu, curg, *iau/nu iau* forma vasului în care stau.
- Aerul este un corp _____.
- Gazele *au/nu au* volum și formă proprie.

3. Enumeră obiecte ce se pot obține din:

- fier _____
- aur _____
- oțel _____

4. Scrie câteva proprietăți ale metalelor.

_____

_____

_____

5. Care este cel mai mare magnet?
- Ce instrument de orientare indică nordul?
- Ce se întâmplă cu polii magnetici?

EVOLUȚIE

PĂMÂNTUL - MEDIU DE VIAȚĂ

1. Ce este?

• cernoziomul _____

• apa potabilă _____

• apa menajeră _____

• apa minerală _____

• oxigenul _____

• dioxidul de carbon _____

• caolinul _____

2. Scrie 3 măsuri împotriva poluării aerului, apei, solului.

3. Găsește corpuri care:

■ se topesc _____

■ se evaporă _____

■ se solidifică _____

4. Dă exemplu de corpuri în care apa se găsește în:

○ stare lichidă _____

○ stare solidă _____

○ stare gazoasă _____

5. Enumeră fenomenele naturii care au pentru mediu un efect:

pozitiv _____

negativ _____

